

מספר קורס: 290.3080
סמסטר א 2023-2024

סילבוס הקורס – חשיבה קלינית – סיעוד החולה הכירורגי
שנה ג' סמסטר א

מועד: יום ב' בין השעות 10:15-11:45

מרצים: גב' מלי בן אדיבה, גב' נגה ויזל שקד, ד"ר ראיפה ג'אברין, גב' למיס סואעד, גב' דלית וילהלם, גב' נטלי בורלקוב.

שעות קבלה: בתיאום מראש

רמת הקורס: תואר ראשון שנה ג'

דרישות קדם: מדעי יסוד, קורס בריאות וחולי מבוגר שמרני כירורגי וילדים, קורס מבוא לסייעוד קליני, קורס חשיבה קלינית שנה ב'.

תפוקות הקורס:

1. ביצוע מיומנויות כפיים של התערבויות של טיפול הישיר בחולים הכירורגים
2. ביצוע הקשרים בין התערבויות טיפול בחולים כירורגיים לגופי ידע באנטומיה, פיזיולוגיה, פתופיזיולוגיה, אפדימיולוגיה, פרמקולוגיה ועוד
3. ניתוח מקרים
4. ביצוע הקשרים בין סימנים וסימפטומים למצבו הקליני של המטופל
5. ביצוע הקשרים בין מצב קליני ייחודי להתערבויות סיעודיות רלוונטיות

דרישות הקורס ותנאי מעבר:

1. נוכחות חובה בכל השיעורים והשתתפות פעילה בשיעור -10%
2. הגשת רפרט בקבוצה קטנה על מיומנויות הכפיים המתורגלות בשיעורים (הנחיות להגשת הרפרט מופיעות בסוף הסילבוס) - 40%
3. מבחן סוף סמסטר 50%
4. ציון עובר בקורס - 70

שיטות הלמידה בקורס:

- דיונים
- הרצאות קצרות
- חומרים כתובים- הרחבה של הנושאים הנלמדים נמצאים באתר המודל של הקורס
- פעילויות אינטראקטיביות בקבוצות קטנות
- הצגת רפרטים בקבוצות קטנות של סטודנטים
- תרגול מיומנויות טיפול שונות

מועדי ההרצאות:

תאריך	נושאי השיעור	תרגול מיומנויות	הגשת רפרט
16.10.2023	1. הצגת הקורס 2. סיווג ניתוחים והקשר שלהם למהלך הניתוח, סוגי הרדמה, ניטור, ותהליך החלמה בתר ניתוחי		
23.10.2023	רצף טיפול החולה הכירורגי-קדם, תוך כדי ובתר (אחרי) הניתוח		
30.10.2023	שלב קדם הניתוחי (הכנה): - אומדנים - היסטוריה רפואית וגורמי סיכון - בדיקות אבחון רלוונטיות - הכנה פיזית - הכנה מנטלית		
6.11.2023	שלב הניתוחי: - טכניקות סטריליות בטיפול בחולים - מניעת זיהומים - הרדמה - הנשמה	1. לבישת כפפות סטריליות 2. פתיחת שדה סטרילי 3. פתיחת ציוד סטרילי 4. חיטוי אזורים שונים 5. ציוד לאינטובציה	X
13.11.2023	שלב בתר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:	1. היגיינת ידיים	X

	<p>2. החלפת חבישות באופן סטרילי/אספטי</p> <p>3. טיפול בווריד מרכזי</p> <p>4. חום- מעקב חום</p> <p>5. הדרכת מטופלים</p>	<p>- מניעת זיהומים</p> <p>- עירוני לווריד מרכזי</p>		
X	<p>1. חישוב מאזן נוזלים</p> <p>2. הכנסת/הוצאת קטטר שתן</p> <p>3. מעקב שתן שעתי</p> <p>4. מתן נוזלים</p> <p>5. ניטור המודינמי</p> <p>6. הדרכת מטופלים</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:</p> <p>-מאזן נוזלים ואלקטרוליטים</p> <p>- דימומים לאחר ניתוח</p> <p>- קטטר שתן</p>	20.11.2023	6.
X	<p>1. נקזים סגורים</p> <p>2. נקזים פתוחים</p> <p>3. הדרכת מטופלים</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:</p> <p>- נקזים – טיפול בנקזים</p> <p>- מטרות הנקזים</p> <p>- איברים ונוזלים לניקוז</p>	27.11.2023	7.
X	<p>1. אומדן כאב</p> <p>2. טיפול תרופתי לטיפול בכאב</p> <p>3. טיפול בכאב חד</p> <p>4. חוויית הכאב אצל המטופל</p> <p>5. הדרכת מטופלים</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:</p> <p>- כאב – ניהול הטיפול בכאב</p>	4.12.2023	8.
X	<p>1. ניווד מטופלים עם חתכים לאחר ניתוח</p> <p>2. רחצת מטופל</p> <p>3. טיפול בהפרשות</p> <p>4. טיפול במניעת DVT</p> <p>5. טיפול מניעתי של דלקת ריאות או אטלקטיזיס</p> <p>6. הדרכת מטופלים</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכי שכיבה:</p> <p>- היגינה וניוד מטופל</p> <p>- מניעת DVT</p> <p>- מניעת דלקת ריאות או אטלקטיזיס</p>	11.11.2023	9.

X	<p>1. הכנסת/הוצאת זונדה</p> <p>2. סוגי זונדות</p> <p>3. קיבוע של זונדה</p> <p>4. טיפול בזונדה</p> <p>5. טיפול פה</p> <p>6. הדרכת מטופלים</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:</p> <p>-טיפול במערכת העיכול</p> <p>- זונדה מנקזת</p> <p>- הפעלת פריסטלטיקה</p> <p>- מניעת עצירות</p>	18.12.2023	.10
		חופשת חג המולד	25.12.2023	.11
X	<p>1. אומדן פצע</p> <p>2. החלפת חבישות באופן אספטי</p> <p>3. טיפול תרופתי רלוונטי</p> <p>4. הדרכת מטופלים</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:</p> <p>- טיפול בחתכים ופצעים</p> <p>- דלקת מול זיהום</p>	1.1.2024	.12
X	<p>1. מדדים לאי יציבות המודינמית</p> <p>2. מדדים לאי יציבות נשימתית</p> <p>3. מדדים לאי יציבות נירולוגית</p> <p>4. איתור מצבים העלולים להידרדר</p>	<p>שלב בטר ניתוחי – ניטור המצב ומניעת סיבוכים:</p> <p>ניטור אי יציבות המודינמית</p> <p>ניטור אי יציבות נשימתית</p>	8.1.2024	.13
		סיכום אינטגרטיבי של הקורס הכנה למבחן	15.1.2024	.14

ביבליוגרפיה:

Ignatavicius, D.D., Workman, M.L. & Rebar, C.R. (2018). *Medical-Surgical Nursing: Concepts for interprofessional collaborative care* (9th ed.), St. Louis, MI; Elsevier.

הנחיות להגשת רפרט על התערבויות לטיפול בחולים הכירורגים:

מטרות הרפרט:

- הצגת מיומנויות טיפול שונות
- הפעלת קבוצת הסטודנטים סביב המיומנויות הרלוונטיות
- הפעילות תהיה עד 40 דקות מהשיעור

מבנה הרפרט:

- הקדמה – הצגת המיומנויות הרלוונטיות במצגת קצרה עד 5 דקות
- הצגת המיומנויות- בסרטונים קצרים המדגימים את שלבי המיומנויות
- הצגת טעויות אפשרויות בביצוע המיומנויות
- הפעלת הסטודנטים בביצוע המיומנויות - באופן יצירתי

הנחיות להכנת והפעלת הרפרט:

1. חלוקה לקבוצות קטנות עד 4 סטודנטים וחלוקת תפקידים לביצוע משימות שונות לרפרט
2. בחירה הנושא וקבלת אישור מהמרצה
3. לכל אחת מהמיומנויות שקשורות לנושא הנבחר יש להכין סרטון/להביא סרטון או להכין דגמים להמחשה מחומרים ממוחזרים, תמונות, מצגות, משחקים, ולהסביר את המרכיבים הבאים (יכולים להופיע בסרטון או שינתן הסבר תוך כדי או אחרי הקרנת הסרטון):
 - ✓ מטרת המיומנות
 - ✓ שלבי המיומנויות או הפרוצדורה
 - ✓ הקשר של ביצוע המיומנות למצב הקליני
 - ✓ קישור (בקצרה) לגופי ידע רלוונטיים (אנטומיה, פיזיולוגיה, פתופיזיולוגיה, אפידימיולוגיה, פרמקולוגיה ועוד) ולניתוחים שונים
 - ✓ קישור לנהלי משרד הבריאות/מנהל הסיעוד הרלוונטיים
 - ✓ הצגת טעויות שיכולות להיות בביצוע המיומנות צורת שימוש בצידוד, שלבי הביצוע ועוד
 - ✓ טיפים ממדריכים, אנשי מקצוע ממחלקות כירורגיות, אורטופדיות או תת כירורגיות על ביצוע המיומנויות
4. בנוס יינתן לקבוצה שתכין דגמים להמחשה מחומרים ממוחזרים
5. בסוף הרפרט תוגש המצגת הסופית שקבוצת הסטודנטים הכינה למרצה. המצגת תהיה חלק מחומרי הלימוד עליהם יתבסס המבחן הסופי
6. הכנת שאלות לדיון קצר עם הסטודנטים על המיומנויות כולן והסקת מסקנות
7. יש לשתף את המרצה בשלבי הביצוע ולקבל את אישורה הסופי להצגת הרפרט בכיתה
8. משוב על הרפרט יינתן באופן הבא:
 - על ידי הסטודנטים לאחר הצגת הרפרט
 - על ידי המרצה - על פי קריטריונים מובנים

קריטריונים להערכת הרפרט:

הקריטריון	ציון	דוגמאות
מטרות המיומנויות מוצגות באופן ברור		

		שלבי המיומנויות או הפרוצדורות מוצגות באופן ברור ומדויק
		הקשר של ביצוע המיומנות למצב הקליני מוצג באופן ברור ונכון
		קיים קישור (בקצרה) לגופי ידע רלוונטיים, ולניתוחים שונים באופן ברור ונכון
		קישור לנהלי משרד הבריאות/מנהל הסיעוד הרלוונטיים
		מוצגות טעויות שיכולות להיות בביצוע המיומנות, צורת שימוש בציוד, שלבי הביצוע ועוד
		מופיעים טיפים ממדריכים, אנשי מקצוע
		שיתוף כל חברי הקבוצה
		שימוש באמצעים שונים להמחיש ולהדגים (סרטונים, משחק תפקידים, הדגמות חיות, משחקים, תמונות, קלפים ועוד) שעירבו את כלל הסטודנטים בלמידה
		נערך דיון עם שאר הסטודנטים בכיתה
		נעשה שימוש בחומרים ממוחזרים להצגת דגמי התרגול
		סה"כ